

عنوان مقاله:

تاریخ بیهقی و علوم و فنون نظامی

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 48، شماره 4 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

رضا رفایی قدیمی مشهد - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس تهران

زهرا اختیاری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

تاریخ بیهقی عموماً به مثابه یک اثر صرفاً ادبی مورد خوانش قرار گرفته و این نوع خوانش به نادیده گرفته شدن بخشی از ارزش های آن انجامیده است. در این پژوهش، نمود مسایل مرتبط با جنگ و نظامی گری در تاریخ بیهقی مورد بررسی قرار گرفته است. مدعای اصلی نگارندگان در پژوهش حاضر این است که کتاب تاریخ بیهقی آیینه تمام-نمای جنگ و نظامی گری در دوره غزنوی است و ابوالفضل بیهقی یک تاریخ نویس صرف نبوده؛ بلکه آگاهی کاملی از علم نظامی گری داشته است. تاریخ بیهقی از حیث توجه به جزئیات جنگ و مسایل نظامی در میان سایر کتاب های تاریخی کلاسیک نیز از جایگاهی ممتاز برخوردار است و یکی از مهم ترین دلایل این دقت در جزئیات، تأثیرپذیری بیهقی از شاهنامه فردوسی است. در این پژوهش نشان داده ایم که اندک بخش های باقی مانده از این کتاب، از اهمیت بالایی در نمایان سازی ماهیت دقیق سپاهی گری در دوره غزنوی برخوردار است. به این منظور، با توجه به شواهد متنی تاریخ بیهقی ارکان سپاه غزنوی را تبیین کرده ایم و بخش های مهم سپاه غزنوی را مورد واکاوی قرار داده ایم. هنگام مطالعه تاریخ بیهقی، گاه به اصطلاحات نظامی برمی خوریم که برای فهم کامل متن باید درک و دریافت دقیقی از آن ها داشته باشیم. هدف عمده دیگر در این مقاله، روشن سازی و توضیح مسایل نظامی به کار رفته در متن، به منظور فهم بهتر آن است.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، جنگ، اصطلاحات نظامی، غزنویان، سلطان مسعود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/631274>

